

Ф.С. Ніч лагідна: Роман / Френсіс Скотт Фіцджеральд; пер. з англ. М. Пінчевського. – К. : ТОВ “Компанія “ВЕЛМАЙТ”, 2014. – 448 с. 10. Шевченко І.С. Герменевтический аспект перевода как вторичной метакоммуникации // Проблемы перекладознавства, комунікативної та когнітивної лінгвістики: Вісник Харківського національного ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – Х. : Константа, 2003. – Вип. № 609. – С. 7-11.

Стаття надійшла до редакції 11.04.2018.

*Багрова Е., студ.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, Київ*

ВОСПРОИЗВЕДЕНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ КАРТИНЫ МИРА Ф.С. ФИЦДЖЕРАЛЬДА В ПЕРЕВОДЕ

В статье исследуются переводческие аспекты воспроизведения доминантных концептов художественной картины мира Ф.С. Фицджеральда. Рассматриваются лингвальные средства репрезентации концептов, а также переводческие решения, которые используются для их передачи в переводе на украинский и русский языки на примере романа “Ночь нежна”.

Ключевые слова: художественная картина мира, концепт, заимствование, модуляция, калькирование, транспозиция, адаптация, эквиваленция, дословный перевод.

*Bahrova Y., student
Taras Shevchenko National University of Kyiv*

RENDERING F. SCOTT FITZGERALD’S ARTISTIC MODEL OF THE WORLD IN TRANSLATION

The article deals with the aspects of translation in the reproduction of the dominant concepts of F.S. Fitzgerald’s artistic world model. It investigates linguistic means of conceptual representation as well as translation decisions in Ukrainian and Russian translations based on the novel “Tender in the Night”.

Keywords: artistic model of the world, concept, borrowing, modulation, calque translation, transposition, adaptation, equivalence, literal translation.

УДК 811.161.2’373.7](091):581.527

*Бондаренко М., студ.
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ*

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З ФЛОРИСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ УКРАЇНЦЯ

У статті проаналізовано фразеологічні одиниці з часто вживаним флористичним компонентом, зафіксовані у “Фразеологічному словнику української мови” за ред. Л. Паламарчука, розглянуто внутрішньосистемні зв’язки, у яких вони перебувають, а також показано, як досліджувані одиниці функціонують у сучасному інформаційному просторі.

Ключові слова: фразеологічні одиниці, флористичний компонент, мовна картина світу, сучасний інформаційний простір.

Розвиток української культури відбувається в тісному зв'язку з мовою, і саме мовний матеріал допомагає розкрити глибинну сутність культурних реалій нашого народу, з'ясувати специфіку вербалізації важливих концептів і відтак – національного культурного простору. Важливою частиною української етно- та лінгвокультури є фразеологізми. Фразеологічний фонд української мови надзвичайно потужний, у ньому представлені одиниці, які у внутрішній (доволі часто незрозумілій сучасним мовцям) формі окремих лексем фіксують спостереження давніх українців над різноманітними природними явищами, процесами, змінами. Великий масив уявлень і понять, якими оперували наші предки, глибоко закладений у мовній свідомості представників нашого народу.

Особливе місце в житті давнього українця посідала лексика на позначення рослин, яка відбивала давні уявлення про довкілля, активно використовувалася в побутовому спілкуванні, фольклорних творах, народній магії й медицині. Саме тому флороніми були органічним складником концептуальної та мовної картин світу українця. Природно, що флористична лексика активно функціонувала в народній фразеології, адже на основі внутрішніх і зовнішніх характеристик певних рослин наші предки з легкістю могли витворювати безліч асоціативних рядів, які й лягали в основу фразеологізмів.

Фразеологічні одиниці з флористичним компонентом уже були об'єктом досліджень мовознавців. Г. Доброльожа аналізувала мовну рецепцію рослинного світу в польських фразеологізмах у лінгвокультурологічному аспекті [1], Г. Філь досліджувала фразеологізми з рослинними компонентами-символами в етнонаціональному вимірі [4], М. Шевлякова розглядала фразеологічні одиниці з рослинним компонентом у семантико-граматичному аспекті [5]. Цікавими є праці, присвячені аналізу фразеологічних одиниць із флористичним компонентом у компаративному аспекті (здебільшого на матеріалі кількох мов), наприклад, праці Л. Пушко [3], А. Шестакова [6] та ін.

Мета пропонованої статті – проаналізувати фразеологічні одиниці з часто вживаним флористичним компонентом, зафіксовані у “Фразеологічному словнику української мови” за ред. Л. Паламарчука, розглянути внутрішньосистемні зв'язки, у яких вони перебувають, а також простежити, як досліджувані одиниці функціонують у сучасному інформаційному просторі.

У “Фразеологічному словнику української мови” за ред. Л. Паламарчука зафіксовано 192 фразеологічні одиниці з компонентом “назва рослини”. Серед найчастіше вживаних флоронімів варто відзначити *мак* (23), *перець* (15), *горіх* (13), *горох* (13), *хрін* (13), *терен* (10). Висока частотність уживання названих лексем свідчить про їхнє важливе місце в мовній картині світу давніх українців. Це дає підстави говорити про прецедентність (про прецедентні імена див. [2]) цих назв рослин в українській етно- та лінгвокультурах.

Лексема *мак* входить до складу таких фразеологізмів: *вискочити (висунутися) як козак (як голій, як Кузьма) з маку; вскочити у мак; втерти маку (часнику); як (мов, ніби і т. ін) за (на) гріш маку; давати (підносити) / дати (піднести) дулю [з маком (під ніс)]* та ін. Впадає в око те, що переважна частина фразеологізмів із флоронімом *мак* має негативну конотацію: вони означають ‘недоречність’, ‘недоладність’

(*вискочити (висунутися) як козак (як голий, як Кузьма) з маку; вскочити у мак*); ‘покарання’, ‘побиття’ (*втерти маку (часнику); терти мак [на голові]*); ‘відсутність чогось’ (*і (ні, ані) на макову росину; дуля з маком [під ніс]; фігу [з маком] дістати; давати (підносити) / дати (піднести) дулю [з маком (під ніс)]*); ‘недосвідченість’ (*[це] мак росте (цвіте) в голові*) та ін. Натомість маємо лише один фразеологізм зі значенням ‘красивий’ (*як маків цвіт*), один фразеологізм зі значенням ‘дуже добре’ (*як (мов, ніби і т. ін.) після маківки (маківок, маку)*). В. Жайворонок зазначає, що мак – “символ пишноти, розкоші; червоний цвіт маку – символ дівочої чистоти, молодості, краси” [7, с. 350–351]. Таким чином, ця назва позначала важливу для наших предків рослину, яка була символом краси; водночас лексема *мак* входила до складу фразеологічних одиниць із негативною конотацією, що характеризували складну систему людських стосунків.

Лексема *перець* засвідчена у складі таких фразеологізмів: *всипати перецю (патикив, на галушки); давати (задавати) / дати (задати) перецю; додавати / додати солі (перецю); з живчиком [та] з перчиком; як свиня на переці* та ін. Як і в попередньому випадку, фразеологізми мають позитивну / негативну конотацію. Негативне забарвлення мають фразеологізми зі значеннями ‘побити’, ‘покарати’, ‘виляти’ (*всипати перецю (патикив, на галушки); давати (задавати) / дати (задати) перецю; натирати / натерти перецю в ніс*); ‘не розумітися на чомусь’ (*як свиня на переці*) та ін. Серед фразеологізмів із позитивною конотацією слід назвати одиниці зі значенням ‘запальний’, ‘дотепний’ (*з живчиком [та] з перчиком; мати серце з перцем; з перцем; серце з перцем*). В. Жайворонок слушно наголошує, що перець в українців асоціюється з “дотепністю, пікантністю” [7, с. 443]. Отже, лексема *перець* посідала важливе місце в мовній картині світу давніх українців, про що свідчить її фіксація в багатьох фразеологічних одиницях.

Лексема *горіх* входить до складу таких фразеологізмів: *горішок не по зубах; дістанеться на горіхи (на кислички, на бублики); показати, на чому горіхи ростуть; розчистити під горіх; як (що, мов і т. ін.) горіхи (насіння) луцтити (лускати, лузати)* та ін. Майже всі зафіксовані фразеологізми містять лексему *горіх* у значенні ‘плід’, а не ‘дерево’, це зумовлено тим, що плід горіха здавна виступав символом багатства. На цьому наголошував В. Жайворонок: “Здавна поширеним видом горіха в Україні є ліщина (горішина), і народна символіка пов’язана передусім з її плодами; горіхи символізували добрий урожай, багатство і плодючість” [7, с. 145]. Фразеологізми зі стрижневою лексемою *горіх* мають такі значення: ‘складна справа’ (*горішок не по зубах; твердий (міцний) горішок*); ‘бути покараним / виляним’ (*дістанеться на горіхи (на кислички, на бублики); заробити на горіхи; мати на горіхи (на рибу); перепадати / перепасти на горіхи (на гостинці, на галушки і т. ін.)*); ‘розв’язати складне завдання’ (*розгризти горіх; розкусити міцний (твердий) горіх (горішок)*) та ін. Отже, *горіх* (у значенні ‘плід’) є важливим складником мовної картини світу давніх українців; лексема входить до значної кількості фразеологічних одиниць, здебільшого у значенні “складна справа”.

Флоронім *горох* входить до складу таких фразеологізмів: *горох з капустою; як (мов, ніби і т. ін.) [той] горох при дорозі; як (мов, ніби і т. ін.) горохом (горох) об*

стіну (об стінку, у стіну, у стінку, по стіні, по стінці); побачити (помітити, постерегти і т. ін.) лопатки в горосі; [як (мов, ніби і т. ін.)] чорт сім кіп гороху змолотив та ін. Цікавим є те, що у фразеологізмах зі стрижневим елементом *горох* уживається поряд інший флоронім – *капуста*. Ці фразеологізми функціонують зі значенням ‘щось нерозумне / невпорядковане’ (*горох з капустою; наколотити гороху з капустою*). Деякі фразеологізми мають значення ‘швидко говорити’ (*сипати словами [як (мов, ніби, наче і т. ін.) горохом], розсипатися / розсипатися горохом, сипати словами [як (мов, ніби, наче і т. ін.) горохом]*). Очевидно, вони виникли внаслідок проведення паралелі між поняттями “слово” – “горох” та метафоризації. Варто наголосити, що зафіксовано фразеологізм, у якому *горох* виступає антропонімом унаслідок переосмислення (*за царя Гороха (Панька, Тимка, Митрохи, Хмеля)* – у значенні ‘дуже давно, у дуже давні часи’). Відомо, що *горох* “символізує незахищеність, також сльози; з горохом пов’язували нещастя, біду, тому його не домішували до інших зерен, коли ходили посівати на Новий рік; рослина використовувалася в різноманітних обрядах та ритуалах, пов’язаних зі шлюбом та дітонародженням; використовували й у шкідливій магії” [7, с. 148-149]. Справді, жоден із фразеологізмів зі стрижневим словом *горох* не має позитивної конотації. Таким чином, лексема *горох* глибоко закорінена в мовній свідомості українців, активно функціонує у фразеологізмах, проте, як покаже наше дослідження, з нейтральним значенням або ж з негативною конотацією.

Лексема *хрін* та похідні від неї є компонентами таких фразеологізмів: *бісові (вразжі, сучі, хрінові) діти; підносити / піднести [тертого] хрину (хрону, перцю і т. ін.); хай (нехай) йому (їм, їй і т. ін.) хрін; до хріна; до хрину*. Усі фразеологічні одиниці мають негативну конотацію. Прикметник *хриновий* уживається поряд із синонімічними лексемами *бісовий, вразжий, сучий, нечистий* і т. ін. Впадає в око, що флоронім *хрін* часто функціонує у фразеологізмах, які виражають питання. Скажімо, *Який (рідко кий) хрін*. 1. ‘Хто, хто такий’. 2. ‘Що, що таке’ [9, с. 936] або *до хрину*. ‘Для чого, навіщо’ [9, с. 936]. В. Жайворонок вказує, що лексема *хрін* у фразеологічній сполуці *хрінова мати* означає ‘редька’; уживається як лайка, синонімічна до *чортова мати* [7, с. 625-626]. Отже, лексема *хрін* зафіксована в значній кількості фразеологізмів, закорінена в мовній свідомості нашого народу, проте має негативну конотацію, очевидно, через гострий смак та різкий запах.

Лексема *терен* входить до складу таких фразеологізмів: *терновий вінок* (має книжне походження, засвідчений уже в старослов’янській мові [8, с. 704]); *як голому в терну; дорога, вкрита (устелена) тернами (кропивою, травою і т. ін.); шлях заріс (позаростав) терном (тернами)*. В основному фразеологізми зі стрижневим словом *терен* мають значення ‘труднощі’, ‘муки’, ‘страждання’ (*терновий вінок; дорога, вкрита (устелена) тернами (кропивою, травою і т. ін.); тернистий шлях*); ‘неможливо повернутися / досягнути чогось’ (*шлях заріс (позаростав) терном (тернами); дорога (стежка) терном (ожиною, кропивою і т. ін.) поросла (заросла)*) та ін. Це пояснюється тим, що здавна *терен* у наших предків асоціювався з важкими моментами життя, неможливістю здолати труднощі, які виникали на шляху. На цьому слухно наголошує В. Жайворонок: “Крізь терневі кущі дуже важко проходити, тому рослина символізує непрохідність у просторі й часі; символізує занедбання, навіть неприязнь;

символізує бездомне життя” [7, с. 592-593]. Таким чином, лексема *терен* теж активно функціонувала в народному мовленні українців, проте мала негативну конотацію, зумовлену як її символічним значенням у Святому Письмі, так і зовнішніми ознаками рослини.

Привертають увагу внутрішньосистемні зв'язки між проаналізованими та іншими фразеологічними одиницями, зокрема широко представлене явище синонімії. 11 фразеологічних одиниць (найбільший синонімічний ряд) концентруються навколо смислового центру ‘бити’ – ‘карати’ (*всіпати перцю = втерти маку (часнику) = давати (здавати) / дати (здавати, всіпати і т. ін.) бобу = давати (здавати) / дати (задати) перцю (у 3 знач.) = дати березової каші = дати [березової] припарки = дати по тикві = дати табаки понюхати = нагодувати цибулькою = посвятити лозиною = почесати березовим віником*). Такий великий синонімічний ряд пояснюється тим, що наші предки в побутовому спілкуванні активно використовували назви рослин, які були органічним складником їхньої мовної картини світу, з метою гумористичного, іронічного, а іноді й саркастичного зображення подій, проведення аналогій між явищами.

Прикметно, що смерть наші предки пов'язували з флоронімом *дуб*, тому маємо синонімічні фразеологізми зі значенням ‘померти’ (*врізати дуба = дати дуба = дубом одубитися*). Очевидно, ці фразеологізми виникли внаслідок переосмислення процесу використання дубових дощок при виготовленні трун для знатних людей.

Часто елементи народних обрядів, дійств набували найвищого рівня узагальнення, ставали справжніми етносимволами. Скажімо, відмова дівчини під час сватання супроводжувалася винесенням та подаванням гарбуза, що означало відмову. Натрапляємо на цілі синонімічні ряди фразеологічних одиниць зі значенням ‘отримати відмову під час сватання’ (*діставати / дістати (покуштувати, схопити) [печеного] гарбуза = остатися з гарбузом = піти з гарбузом (з гарбузами) = скуштувати гарбузової каші*) та ‘відмовити під час сватання’ (*давати (підносити) / дати (піднести) [печеного] гарбуза = годувати гарбузами = давати гарбуза = наділяти / наділити гарбузом (гарбузами)*).

Варто зауважити, що флористичні компоненти, які виступають смисловим ядром фразеологічних одиниць, мають значну кількість варіантів. Після головного флористичного елемента в дужках зафіксовані його варіанти, які виникли, очевидно, внаслідок зовнішньої подібності, завдяки внутрішнім властивостям або ж через народні вірування про ту чи іншу рослину. Наприклад, у фразеологізмі *дорога (стежка) терном (ожиною, кропивою і т. ін.) поросла (заросла) чия, куди* [9, с. 263] стрижневим флористичним компонентом є лексема *терен*, проте в дужках бачимо варіанти *ожина* (зовнішня будова рослини – колючки, які символізують недоступність, неможливість щось зробити, здолати певні труднощі) і *кропива* (властивості рослини, а саме її “пекучі” листочки, зумовлюють негативне народне ставлення до неї, тому в цьому фразеологізмі *кропива* теж символізує складність подолання певної перешкоди).

Таким чином, синонімія в межах фразеологічних одиниць із флористичним компонентом представлена повною мірою, адже назви рослин, які оточували людину

здавна, викликали безліч асоціативних зв'язків, що й зумовило формування великої кількості фразеологізмів з різними смисловими центрами, але близькими за значенням.

Нас зацікавило те, наскільки активно функціонують проаналізовані фразеологічні одиниці з компонентом “назва рослини” в сучасному інформаційному просторі. Саме тому ми проаналізували інтернет-ресурси за кілька останніх років, аби виявити такі фразеологізми та простежити їх уживання в текстах ЗМІ. Дослідження показало доволі цікаві результати. Значна частина фразеологічних одиниць узагалі не використовуються в мас-медіа (*підносити / піднести [тертого] хрину (хрону, перцю і т. ін.); як голому в терну; не з маком; мати серце з перцем; матері твоїй хрін; вскочити у мак та ін.*). Фразеологізм *дати на горіхи* активно функціонує в сучасному інформаційному просторі (“*Там зашипіла димова шашка. Від диму і вогню рятує нарфронтовіць Андрій Тетерук. По дорозі Тетерук ще й встигає дати на горіхи депутату від “Самопоміч” Семену Семенченку, який начебто і кидав шашку*” (11); “*Більше того – навіть до прийняття цього закону військовослужбовці не лише самі не користувались мобільним зв'язком там, “де не треба”, а могли й за це “дати на горіхи” волонтерам, які необачно забували вимкнути телефони на блок-постах*” (13)). Також широко вживаються фразеологізми *дати перцю* (“*Так його “перехрестили” бойові товариші після першого бою за вміння добре “дати перцю” ворогові. Хоча попереднє псевдо на війні колишнього вчителя музики було Баян*” (12)) та *тернистий шлях* (заголовок статті “*Тернистий шлях реформ*” (15)).

Окремо хочеться звернути увагу на фразеологізм *як горохом об стіну*, адже, окрім функціонування в засобах масової інформації у властивому йому значенні (заголовок статті “*Горохом об стіну: дельфінарію у Трускавіці експлуатація тварин коштує 500 гривень*” (10)), фіксуємо фразеологічну трансформацію, тобто лексема *горох*, яка є ядром фразеологізму, замінюється на лексеми *теракт*, маємо фразеологічну новацію – *немов терактами об стіну* (14).

Як бачимо, значна частина фразеологізмів не функціонує в сучасному інформаційному просторі, а деякі фразеологічні одиниці з флористичним компонентом авторів намагаються пристосувати до сьогодення.

Таким чином, фразеологічні одиниці з флористичним компонентом є органічним складником концептуальної та мовної картини світу українця. Такі фразеологізми є давніми за походженням, адже в переосмисленій, узагальненій, часом гумористичній формах відбивають уявлення наших предків про довкілля, характеризують сферу людських стосунків. Проаналізувавши внутрішньосистемні зв'язки, ми помітили, що в межах цієї групи фразеологізмів широко представлене явище синонімії, що свідчить про багату уяву наших предків та їхнє вміння вибудовувати геніальні асоціативні зв'язки. Проте сучасні ЗМІ показують, що, на жаль, цей важливий та колоритний фрагмент мовної картини світу втрачається. Про це свідчить те, що значна частина фразеологізмів із флористичним компонентом не функціонує в мас-медійних текстах, а ті, що використані, ужиті для характеристики сучасних активних процесів у суспільстві, що спричинює іноді фразеологічні трансформації. На жаль, яскраві фразеологічні перли, що були століттями органічним складником мовної свідомості українця, поступово стираються з пам'яті сучасних мовців. Тому наше завдання – намагатися

зберегти та популяризувати цей важливий фрагмент мовної картини світу, аби наступні покоління не втратили зв'язок не лише з нашими предками, а й з нами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Доброльожа Г.* Мовне сприйняття рослинного світу у творчості Тараса Шевченка та в польській фразеології: лінгвокультурологічний аспект / Г. Доброльожа // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – 2010. – Вип. 21. – С. 232-243. 2. *Красных В.В.* “Свой” среди “чужих”: миф или реальность? / В.В. Красных. – М. : ИТДГК “Гнозис”, 2003. – 375 с. 3. *Пушко Л.В.* Реалізація аксіологічної функції фразеологізмів з рослинними номінаціями на позначення інтелектуальної діяльності людини (на матеріалі англійської, української та російської мов) / Л.В. Пушко // Вісник СумДУ. – Серія “Філологія”. – 2008. – № 1. – С. 87-89. 4. *Філь Г.* Фразеологічні одиниці української мови з рослинними компонентами-символами: етнонаціональний аспект / Галина Філь // Проблеми гуманітарних наук. – Серія “Філологія”. – 2015. – №36. – С. 116-126. 5. *Шевлякова М.С.* Фразеологічні одиниці з компонентами-назвами рослин: семантико-граматичний аспект / М.С. Шевлякова // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 228. – С. 187-189. 6. *Шестаков А.О.* Семантика та функціонування фразеологізмів з флористичним компонентом в українській та англійській мовах / А.О. Шестаков // Лінгвістика. – 2012. – № 3. – Ч. 1. – С. 169-173.

СЛОВНИКИ

7. *Жайворонек В.В.* Знаки української етнокультури : словник-довідник / Віталій Жайворонек. – К. : Довіра, 2006. – 703. 8. *Старославянский словарь* : (по рукописям X – XI веков) / [Э. Благова, Р.М. Цейтлин, С. Геродес и др.]; Славян. ин-т Акад. наук Чеш. Респ., Ин-т славяноведения и балканистики РАН; под ред. Р.М. Цейтлин [и др.]. – 2-е изд., стер. – М. : Рус. яз., 1999. – 842 с. 9. *Фразеологічний словник української мови* : у 2 кн. / [редкол. : Л.С. Паламарчук (голова) та ін.]. – К. : Наук. думка. 1993. – Кн. 1. – 528 с.; 1999. – Кн. 2. – С. 529-980.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

10. *Горохом об стіну*: дельфінарію у Трускавіці експлуатація тварин коштує 500 гривень [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://portal.lviv.ua/news/2016/02/22/gorohom-ob-stinu-delfinariyu-u-truskavtsi-eksploatatsiya-tvarin-koshtuye-500-griven>. 11. *Жишко Н.* Дим, блокада трибуни, гучні розбірки: як минула “звичайна п'ятниця” у Раді [Електронний ресурс] / Н. Жишко, Ю. Усік, О. Тищенко. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.5.ua/polityka/dym-blokada-trybuny-huchni-rozibrky-iak-mynula-zvychaina-pyatnytsia-u-radi-156686.html>. 12. *Криштоф О.* Ураган повернувся з фронту і звів капличку [Електронний ресурс] / Олег Криштоф – Режим доступу до ресурсу: <https://www.volyn.com.ua/news/66181-uragan-povernuvsya-z-frontu-i-zviv-kaplichku-video.html>. 13. *Рудомський Р.* Мобілки під заборону. Чи вдасться штабістам попіаритись на телефонах в АТО [Електронний ресурс] / Руслан Рудомський. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.depо.ua/ukr/war/chi-vdastsya-shtabistamporiaritis-na-mobilnih-telefonah-v-ato-20170809619770>. 14. *Сулима Д.* Немов терактами об стіну [Електронний ресурс] / Дмитро Сулима. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://nackor.org/index.php?ukr/nemov-teraktami-ob-stinu>. 15. *Тернистий шлях реформи* [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://tyzhden.ua/Economics/133882>.

Стаття надійшла до редакції 11.04.2018.

*Бондаренко М., студ.,
Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченко, Киев*

ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ С ФЛОРИСТИЧЕСКИМ КОМПОНЕНТОМ В ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЕ МИРА УКРАИНЦА

В статье проанализированы фразеологические единицы с часто употребляемым флористическим компонентом, зафиксированные в “Фразеологическом словаре украинского языка” под ред. Л. Паламарчука, рассмотрены внутрисистемные связи, в которых они находятся, а также показано, как исследуемые единицы функционируют в современном информационном пространстве.

Ключевые слова: *фразеологические единицы, флористический компонент, языковая картина мира, современное информационное пространство.*

*Bondarenko M., student
Taras Shevchenko National University of Kyiv*

PHRASEOLOGICAL UNITS WITH FLORISTIC COMPONENT IN LINGUISTIC WORLD VIEW OF UKRAINIANS

The article analyzes phraseological units with frequently used floristic component, recorded in the phraseological dictionary of Ukrainian language, edited by L. Palamarchuk, considers their intra-systemic connections, as well as shows how the studied units function in modern informational space.

Key words: *phraseological units, floristic component, linguistic world view, modern informational space.*

УДК 81'27

*Бринюк А.М., студ.
Институт філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ*

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЛЕКСИКАЛІЗОВАНИХ СИНТАКСИЧНИХ СТРУКТУР У СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ЗМІ

У статті охарактеризовано роль лексикалізованих синтаксичних структур у сучасних англомовних ЗМІ. Звернено увагу на структурно-семантичні особливості та специфіку функціонування цих структур у мові. Досліджено питання поширеності та особливості перекладу ЛСС на сторінках ЗМІ.

Ключові слова: *лексикалізована синтаксична структура, мова ЗМІ, ЛСС, переклад, термінологія, модель.*

ЗМІ є невичерпним джерелом для дослідження різноманітних мовних явищ. У зв'язку з необхідністю висвітлення актуальних подій, саме представники засобів масової інформації (ЗМІ) першими реагують на зміни соціального характеру. Перед перекладачами постають труднощі, що пов'язані з появою великої кількості англомовних термінів та складних слів у ЗМІ, що і зумовлює **актуальність** цієї теми